

JÄRJESTÖTUTKIMUS

Puolueliite

KTK Tekniikan Asiantuntijat ry

Helsinki 4/2015

Esipuhe

KTK on toteuttanut järjestötutkimuksia muutaman vuoden välein ja edellinen tutkimus on vuodelta 2011.

Tämä järjestötutkimus toteutettiin keväällä 2015. Tutkimuksen tarkoituksena oli selvittää jäsenistön mielipiteitä muuttuvassa toimintaympäristössä, jotta päättöksentekijöille ja operatiivisille toimijoille olisi ajankohtaista tietoa jäsenten mielipiteistä käytettävissä.

Toiminnan muutoksia pitää ajatella kokonaisvaltaisesti ja pidemmän aikavälin puitteissa, ei hetkellisesti ja ideologisesti.

Tutkimuksen toteutuksesta ja taustaselvityksestä vastasivat KTK Tekniikan Asiantuntijat ry:n asiantuntijat vastuualueidensa mukaisesti.

Toivomme, että järjestötutkimuksen tuloksia hyödynnetään KTK:laisen järjestötyön kehittämisessä ja toiminnan asemoimisessa erilaisten muutosten johdosta.

Tutkimuksen tuloksista voi vetää selviä kehittämisideoita ja johtopäätöksiä, joita esittelemme yksityiskohtaisemmin.

Helsingissä huhtikuussa 2015

KTK Tekniikan Asiantuntijat ry

SISÄLLYS

1 JOHDANTO	4
1.1 Tutkimuksen perusta ja tausta	4
1.2 Tutkimuksen toteutus	5
1.3 Tutkimuksen vastaajien määrä ja edustavuus	5
2 SELVITYKSEN TULOKSET	7
2.1 Ay-mielikuva	7
2.2 Järjestö rakenne	8
2.3 Sitoutuminen ammattiliittoon	8
2.4 Sisäinen yhtenäisyys	9
2.5 Ammatillisuus	9
2.6 Neuvotteluvoima	10
2.7 Taloudelliset edut	10
2.8 Vaikuttavuus	11
2.9 Uudistukset	11
2.10 Tulevaisuus	12
2.13 Millaiseksi koet uuden keskusjärjestön?	13
3 JOHTOPÄÄTÖKSET	14

1 Johdanto

Suomalainen yhteiskunta on muutoksessa. Tulevia muutoksia aiheuttavat yhteiskunnassa muun muassa ikääntyminen, teollisuuden murros, uusi viestintäteknologia ja talouden niukkuus.

Nämä seikat johtavat julkisella sektorilla toiminnallisiin, taloudellisiin ja rakenteellisiin uudistuksiin.

Työmarkkinat ja -järjestöt joutuvat myös huomioimaan ao. muutokset, jotta ne voivat vastata tuleviin haasteisiin.

Järjestöjen pitää tietää mitä jäsenet ajattelevat eri asioista ja asioiden taustalla olevista seikoista. Muutosten taustalla pitää olla tietoa, ei vain yksittäisten ihmisten tunnetta tai sirpaleisia mielipiteitä.

Jokainen muutos edellyttää jäsenten sitoutumista, joka tapahtuu yhdessä tekemällä. Tämä laajempi järjestötutkimus on tapa saada tietoa ja sitouttaa jäsenet yhteisten tavoitteiden taakse. Tulevaisuus tehdään yhdessä koko järjestöporukan voimin.

1.1 Tutkimuksen perusta ja tausta

KTK Tekniikan Asiantuntijat ry teki Webropol -kyselytutkimuksen kaikille niille jäsenille, joiden sähköpostiosoite oli tiedossa.

Tutkimukseen vastaamista pyrittiin helpottamaan valmiiden väittämien avulla. Aikaisemmat KTK:n järjestötutkimukset pohjautuivat enemmän vapaakenttiin ja olivat siten vastaajille työläämpiä. Aiemmin vastaajalta edellytettiin enemmän taustatietoa eri asioista ja tutkimusten tulkinta oli haastavampaa, sillä vastaukset pitivät sisällään paljon tulkinnanvaraisuutta.

Kyselyn tavoitteena oli saada

- 1) uusia avauksia
- 2) kehittämisenäkökulmia
- 3) osallistaa mahdollisimman moni perusjäsen
- 4) aistia jäsenkunnan tuntemuksia nykytilanteesta
- 5) luodata tuntemuksia tulevaisuudesta

Lähtökohtana oli selvittää jäsenten mielipiteitä eri palveluista, jäseneduista. toimintaympäristömuutoksista ja tulevaisuudesta.

Tutkimuksen valmisteluun osallistui koko KTK:n toimisto omien vastualueidensa mukaisesti. Edunvalvonnallisiin väittämiin saimme KTK:n neuvottelujohtaja Jukka Kauppala näkemyksiä.

Tutkimus antaa jäsenkunnan näkökulman ja pohjatiedon, kun pohdimme KTK:n ja sen jäsenjärjestöjen palveluja, jäsenetuja, tulevaisuuden toimintamalleja ja niiden toteuttamista.

Kyselystä saamamme tiedon avulla voimme ottaa painokkaammin kantaa eri asioihin sekä tuoda esiin uusia toimintatapoja ja -malleja uudistuksille.

1.2 Tutkimuksen toteutus

Tutkimus toteutettiin verkkokyselynä 30.3–10.4.2015, jotta tutkimuksen väittämät saatiin nopeasti suoraan jäsenille ja vastaukset palautuivat sähköisessä yhdenmu-
kaisessa muodossa. Tutkimuksen väittämät ovat raportin liitteenä.

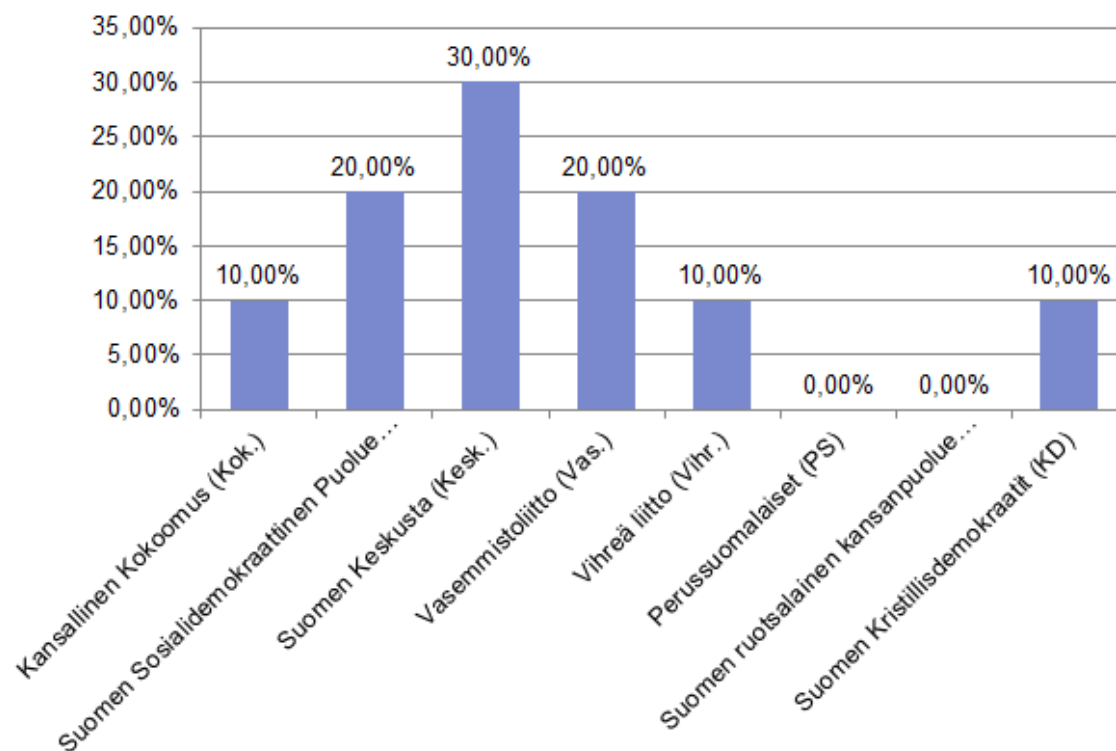
Tutkimuksen ohella tutustuttiin keskusjärjestöjen tuottamiin selvityksiin järjestöjen nykytilanteesta, jotka olivat tausta-aineistona eri aihekokonaisuuksille.

1.3 Tutkimuksen vastaajien määrä ja edustavuus

Tämän tyyppisten jäsentutkimusten todetaan olevan edustavia, kun vastauspro-
sentti ylittää 10 %:a.

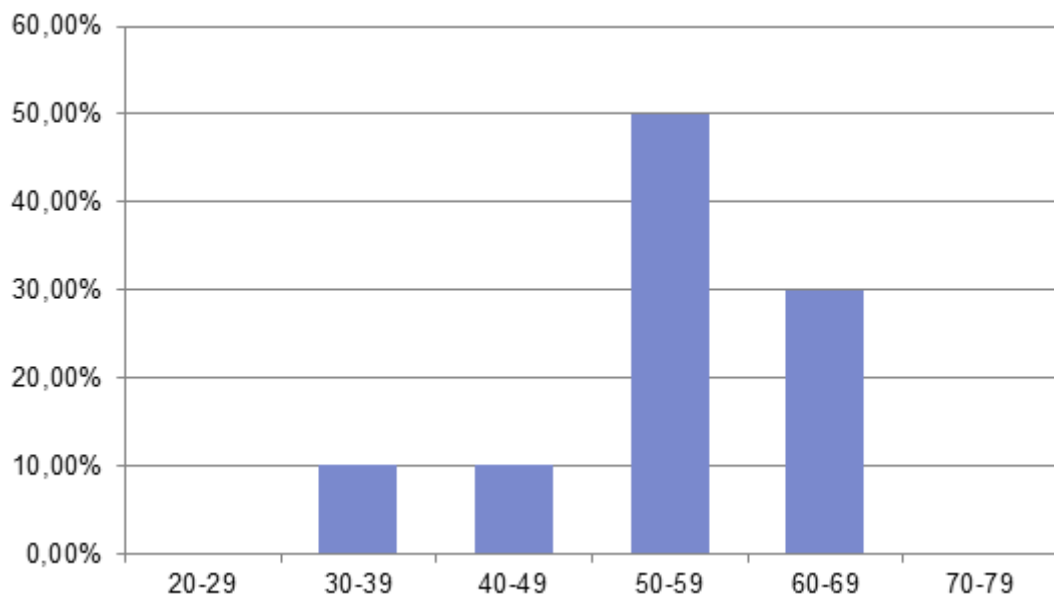
Kyselytutkimus toimitettiin 128 puoluehallitusten jäsenille. Vastauksia saimme 10
jäseneltä, jolloin vastausprosentti oli 7,8 prosenttia.

Kaavio 1. Vastaajat puolueiden mukaan

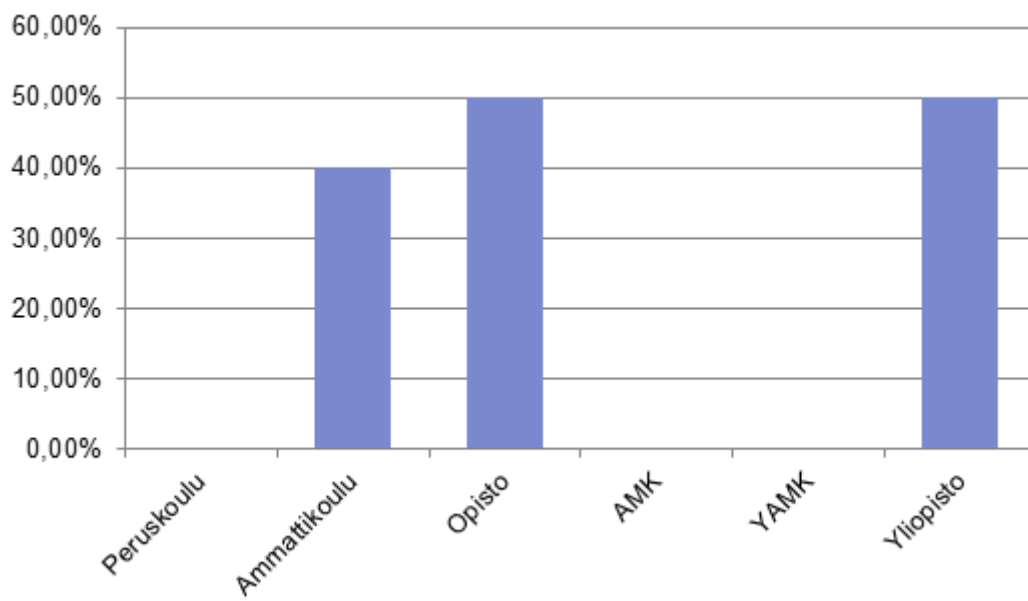

Vastaajista miehiä oli 100 %.

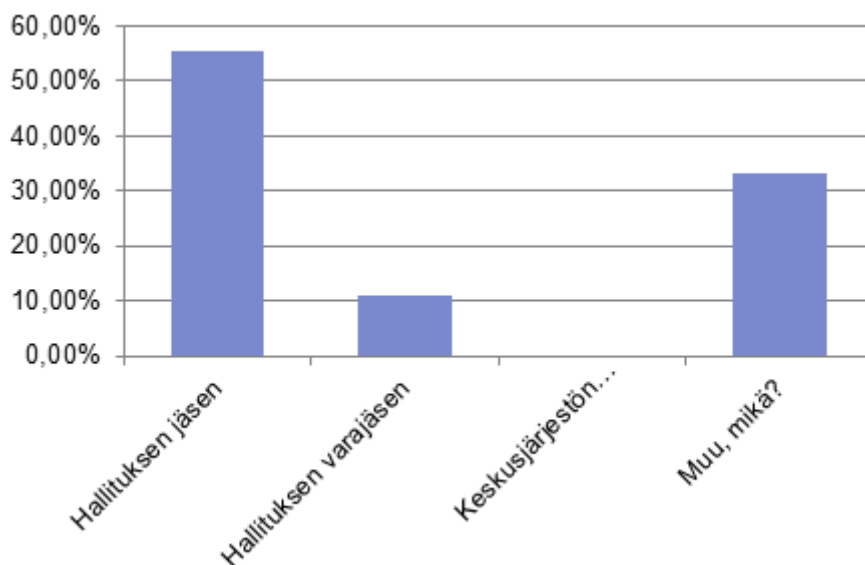
Kaavio 2. Vastaajien ikäjakauma

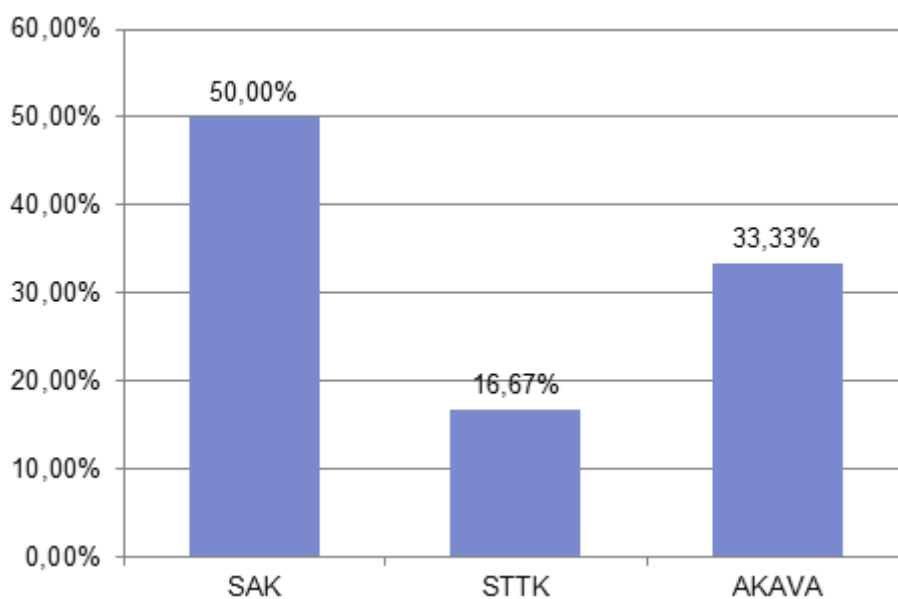
Kaavio 3. Vastaajien koulutustasot

Kaavio 4. Vastaajien asema puolueissa

Kaavio 5. Vastaajien keskusjärjestöjakauma.

2 Selvityksen tulokset

Seuraavissa alakohdissa on avattu tutkimuksella saatuja mielipiteitä, jotka pohjautuvat edustavaan määrään vastauksia.

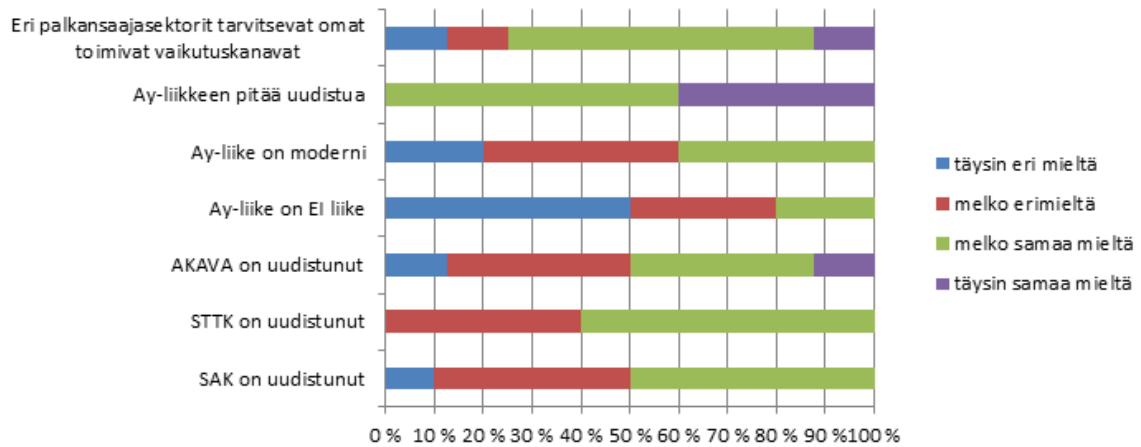
2.1 Ay-mielikuva

Vastaajilta tiedusteltiin Ay-mielikuvaa eri väittämien avulla.

Vastaajien mielestä Ay-liikkeen pitää uudistua, tätä mieltä olivat kaikki vastaajat. Suuri osa vastaajista (75 %) kannatti väittämää eri palkansaaja sektorit tarvitsevat omat toimivat vaikutuskanavat. Lähes yksimielisiä (80 %) vastaajat olivat myös siitä, että Ay-liike ei ole ei liike.

Prosenttiluvuissa on mukana melko tai täysin samaa mieltä olevat vastaukset.

Kaavio 6. Vastaajien ay-mielikuva.

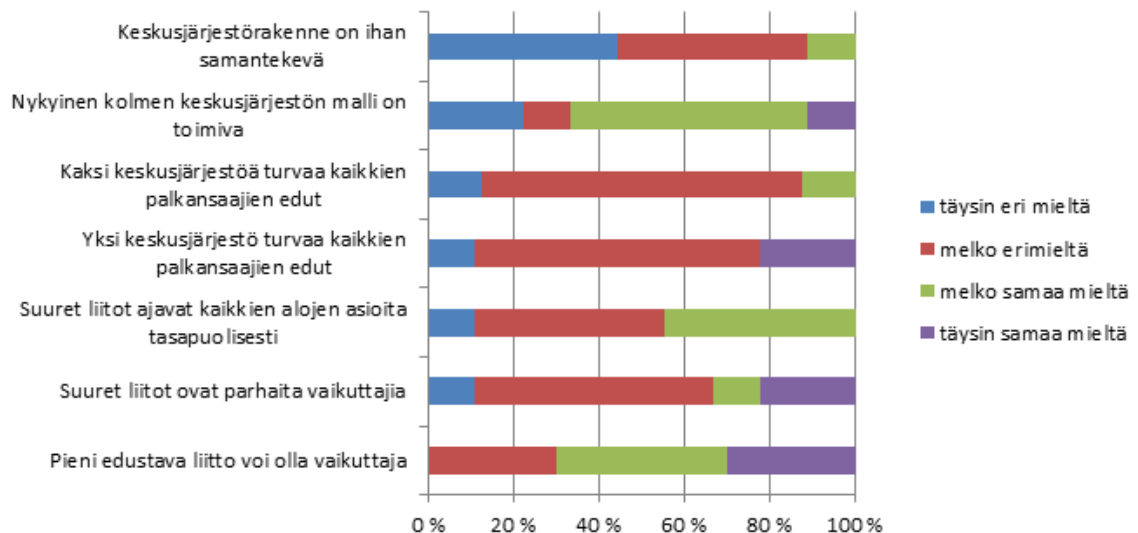

2.2 Järjestö rakenne

Suurin osa vastaajista (70 %) oli sitä mieltä, että pieni edustava liitto voi olla vaikuttaja. Enemmistö vastaajista (66,7 %) kannatti nykyistä keskusjärjestömallia. Vastaajat eivät kokeneet (33 %) suurten liittojen olevan parhaita vaikuttajia. Vastaajat eivät myöskään pidä (33 %) keskusjärjestömallia samantekevänä.

Prosenttiluvuissa on mukana melko tai täysin samaa mieltä olevat vastaukset.

Kaavio 7. Vastaajien näkemys järjestö rakenteesta

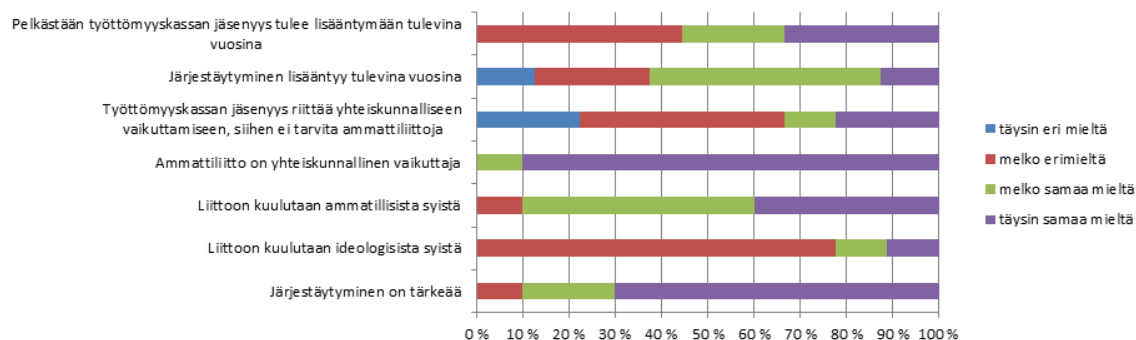
2.3 Sitoutuminen ammattiliittoon

Vastaajat ovat yksimielisiä siitä, että ammattiliitto on yhteiskunnallinen vaikuttaja. Lisäksi lähes kaikki (90 %) vastaajat pitävät järjestäytymistä tärkeänä ja sitä, että liittoon kulutaan ammatillisista syistä. Vastaavasti vastaajat (22 %), eivät ole sitä mieltä että liittoon kuuluttaisiin ideologisista syistä, eikä myöskään siitä (33%), että pelkkä työttömyyskassan jäsenyys riittäisi yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen.

Enemmistö vastaajista (62,5 %) oli sitä mieltä, että järjestäytyminen tulee lisääntymään tulevina vuosina.

Esitettyihin prosenttilukuihin sisältyvät ainoastaan mielipiteensä ilmoittaneet vastaajat. Prosenttiluvuissa on mukana melko tai täysin samaa mieltä olevat vastaukset.

Kaavio 8. Vastaajien sitoutuminen ammattiliittoon

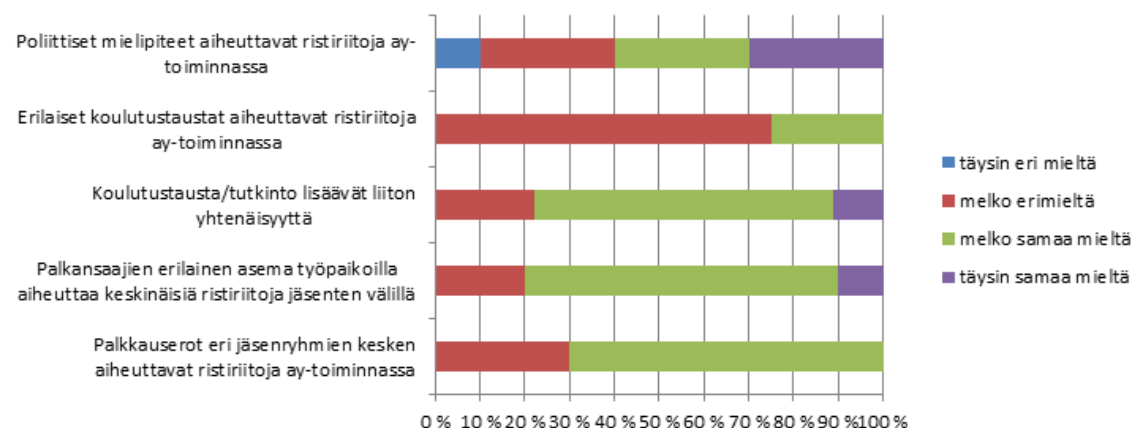

2.4 Sisäinen yhtenäisyys

Suurin osa vastaajista oli sitä mieltä (80 %), että palkansaajien keskinäinen asema työpaikoilla aiheuttaa eniten keskinäisiä ristiriitoja työpaikoilla. Enemmistö vastaajista (70 %) koki myös palkkauserojen eri jäsenryhmien kesken aiheuttavat ristiriitoja ay-toimintaan. Koulutustaustan/tutkinnon koettiin (78 %) lisäävän liiton yhtenäisyyttä. Koulutustaustojen ei koettu (25 %) aiheuttavan ristiriitoja Ay-toimintaan.

Esitettyihin prosenttilukuihin sisältyvät ainoastaan mielipiteensä ilmoittaneet vastaajat. Prosenttiluvuissa on mukana melko tai täysin samaa mieltä olevat vastaukset.

Kaavio 9. Vastaajien sisäinen yhtenäisyys

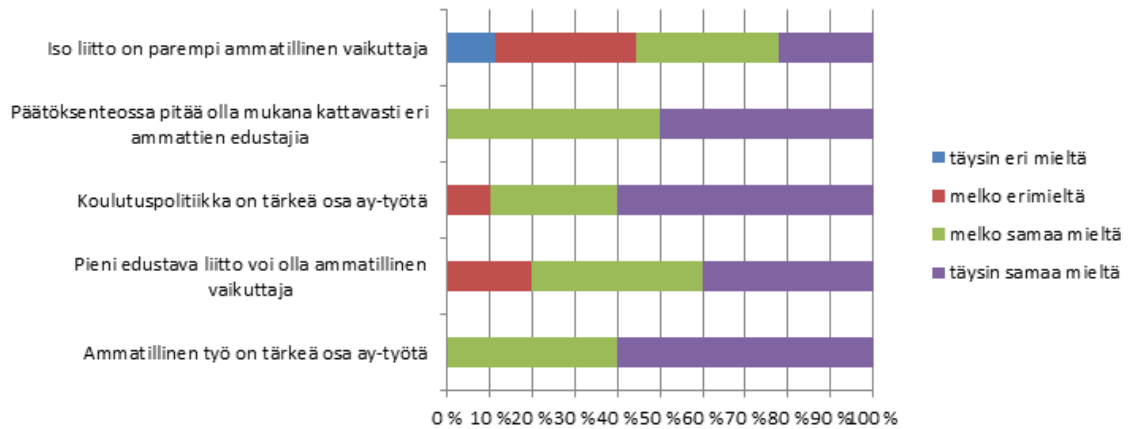

2.5 Ammatillisuus

Vastaajat olivat yksimielisiä (100 %) siitä, että ammatillinen työ on tärkeä osa ay-työtä ja päätöksenteossa pitää olla mukana kattavasti eri ammattien edustajia. Lisäksi vastaajat olivat lähes yksimielisiä (80 %) siitä, että pieni edustava liitto voi olla ammatillinen vaikuttaja, sekä (90 %) siitä, että koulutuspolitiikka on tärkeä osa ay-työtä. Niukka enemmistö (55,6 %) vastaajista koki myös niin, että iso liitto on parempi ammatillinen vaikuttaja.

Esitettyihin prosenttilukuihin sisältyvät ainoastaan mielipiteensä ilmoittaneet vastaajat. Prosenttiluvuissa on mukana melko tai täysin samaa mieltä olevat vastaukset.

Kaavio 10. Vastaajien näkemys ammatillisuudesta

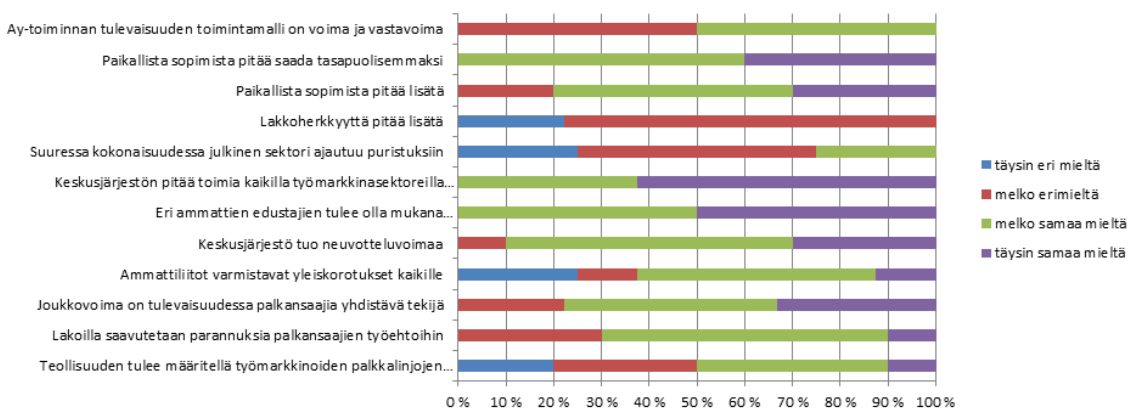

2.6 Neuvotteluvoima

Vastaajat olivat yksimielisiä (100 %) siitä, että eri ammattien edustajien tulee olla mukana työehtosopimusneuvotteluissa, keskusjärjestön pitää toimia kaikilla työmarkkinasektoreilla (yksityinen - julkinen) ja siitä, että paikallista sopimista pitää saada tasapuolisemmaksi. Lähes yksimielisiä (90 %) oltiin myös siitä, että keskusjärjestö tuo neuvotteluvoimaa ja siitä, että paikallista sopimista pitää lisätä (80 %). Yksikään vastaaja ei kannattanut lakkoherkkyyden lisäämistä.

Esitettyihin prosenttilukuihin sisältyvät ainoastaan mielipiteensä ilmoittaneet vastaajat. Prosenttiluvuissa on mukana melko tai täysin samaa mieltä olevat vastaukset.

Kaavio 11. Vastaajien näkemys neuvotteluvoimasta

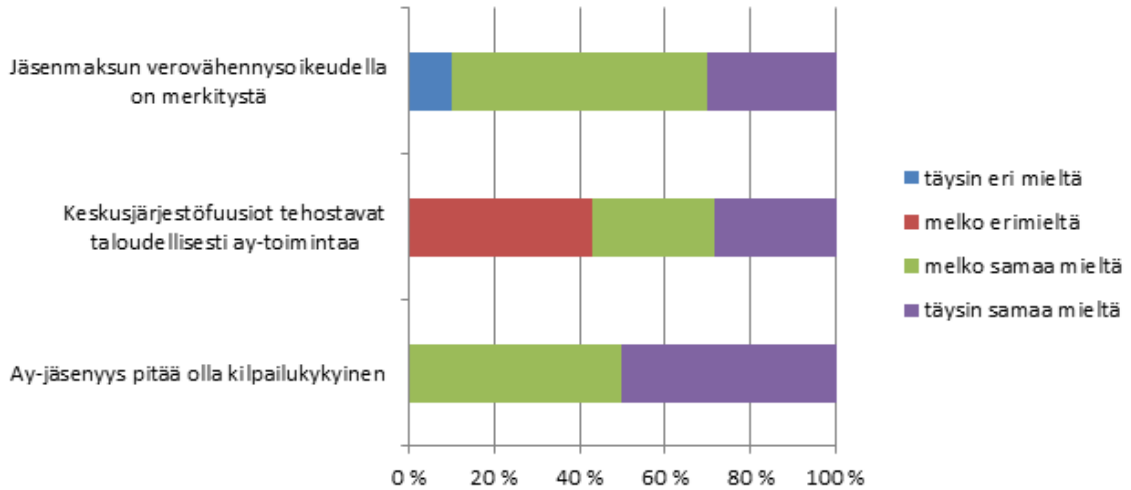

2.7 Taloudelliset edut

Vastaajat olivat yksimielisiä (100 %) siitä, että Ay-jäsenyyden pitää olla kilpailukykyinen. Lähes yksimielisiä (90 %) oltiin myös siitä, että Jäsenmaksun verovähennysoikeudella on merkitystä. Niukka enemmistö (57,1 %) oli myös sitä mieltä, että keskusjärjestöfuusiot tehostavat taloudellisesti ay-toimintaa.

Esitettyihin prosenttilukuihin sisältyvät ainoastaan mielipiteensä ilmoittaneet vastaajat. Prosenttiluvuissa on mukana melko tai täysin samaa mieltä olevat vastaukset.

Kaavio 12. Vastaajien näkemys taloudellisista eduista

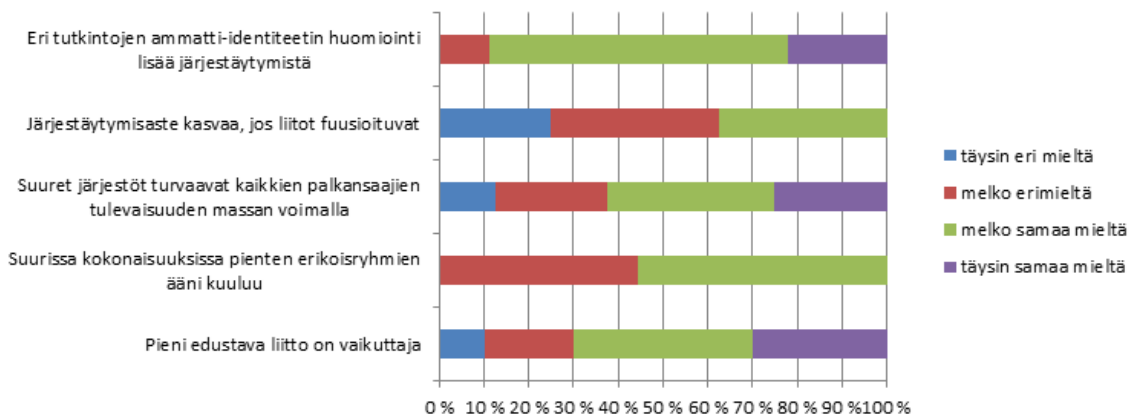

2.8 Vaikuttavuus

Vastaajat olivat lähes yksimielisiä (88,9 %) siitä, että eri tutkintojen ammatti-identiteetin huomiointi lisää järjestäytymistä, sekä enemmistö (70 %) myös siitä, että pieni edustava liitto on vaikuttaja. Niukka enemmistö (62,5 %) oli sitä mieltä, että suuret järjestöt turvaavat kaikkien palkansaajien tulevaisuuden massan voimalla ja vielä niukempi enemmistö (55 %) siitä, että suurissa kokonaisuuksissa pienten erikoisryhmien ääni kuuluu. Järjestäytymisasteen ei koettu (37,5 %) kasvavan liittofuusioiden myötä.

Esitettyihin prosenttilukuihin sisältyvät ainoastaan mielipiteensä ilmoittaneet vastaajat. Prosenttiluvuissa on mukana melko tai täysin samaa mieltä olevat vastaukset.

Kaavio 13. Vastaajien näkemys vaikuttavuudesta

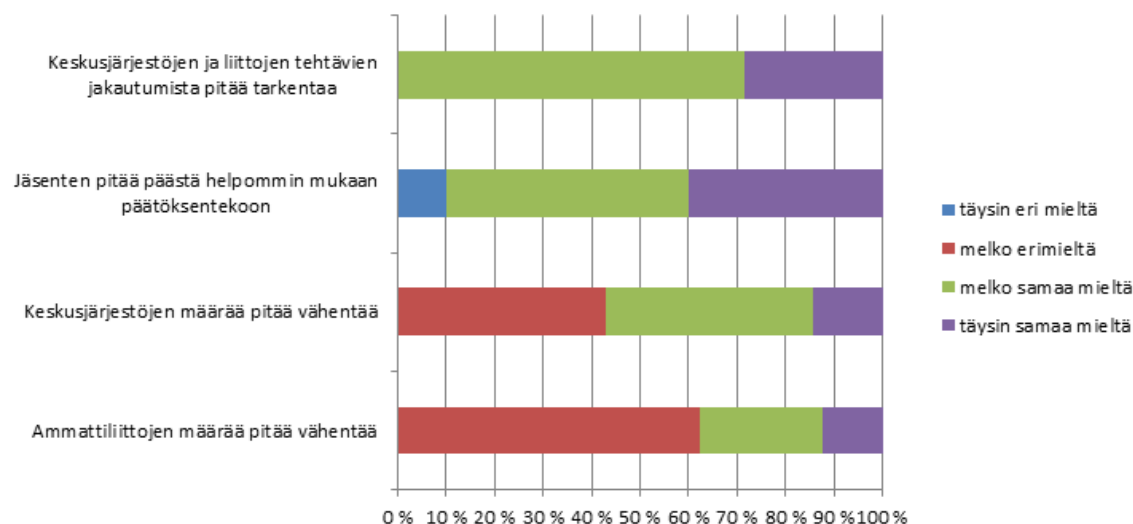
2.9 Uudistukset

Vastaajat olivat yksimielisiä (100 %) siitä, että keskusjärjestöjen ja liittojen tehtävien jakautumista pitää tarkentaa. Lähes yksimielisiä (90 %) oltiin myös siitä, että

Jäsenten pitää päästä helpommin mukaan päätöksentekoon. Niukka enemmistö (57,1 %) oli myös sitä mieltä, että Keskusjärjestöjen määrää pitää vähentää. Enemmistö vastaajista (62,5 %) ei kannattanut ammattiliittojen määrän vähentämistä.

Esitettyihin prosenttilukuihin sisältyvät ainoastaan mielipiteensä ilmoittaneet vastaajat. Prosenttiluvuissa on mukana melko tai täysin samaa mieltä olevat vastaukset.

Kaavio 14. Vastaajien näkemys uudistuksista

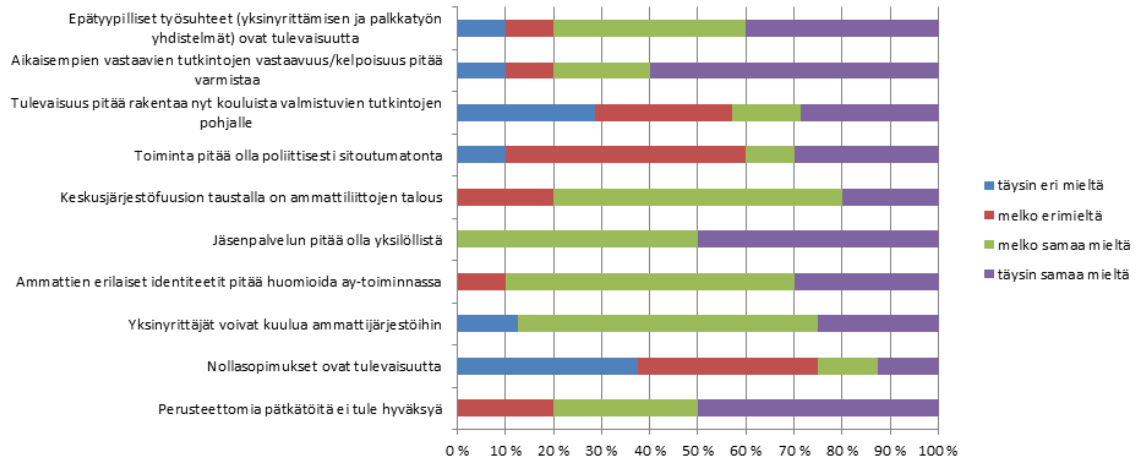

2.10 Tulevaisuus

Vastaajat olivat yksimielisiä (100 %) siitä, että jäsenpalvelun pitää olla yksilöllistä. Lähes yksimielisiä (90 %) oltiin myös siitä, että ammattien erilaiset identiteetit pitää huomioida ay-toiminnassa ja siitä, että yksinyrittäjät voivat kuulua ammattijärjestöihin (87,5 %). Suurin osa vastaajista (80 %) oli myös sitä mieltä, että perusteettomia päätkätöitä ei tule hyväksyä, keskusjärjestöfuusion taustalla on ammattiliittojen talous, aikaisempien vastaavien tutkintojen vastaavuus/kelpoisuus pitää varmistaa ja siitä, että epätyypilliset työsuhteet (yksinyrittämisen ja palkkatyön yhdistelmät) ovat tulevaisuutta. Nollasopimuksilla ei katsota (75 %) olevan tulevaisuutta. Vastaajien enemmistö (60 %) oli sitä mieltä, että toiminnan pitäisi olla poliittisesti sitoutunutta.

Esitettyihin prosenttilukuihin sisältyvät ainoastaan mielipiteensä ilmoittaneet vastaajat. Prosenttiluvuissa on mukana melko tai täysin samaa mieltä olevat vastaukset.

Kaavio 15. Vastaajien näkemys tulevaisuudesta

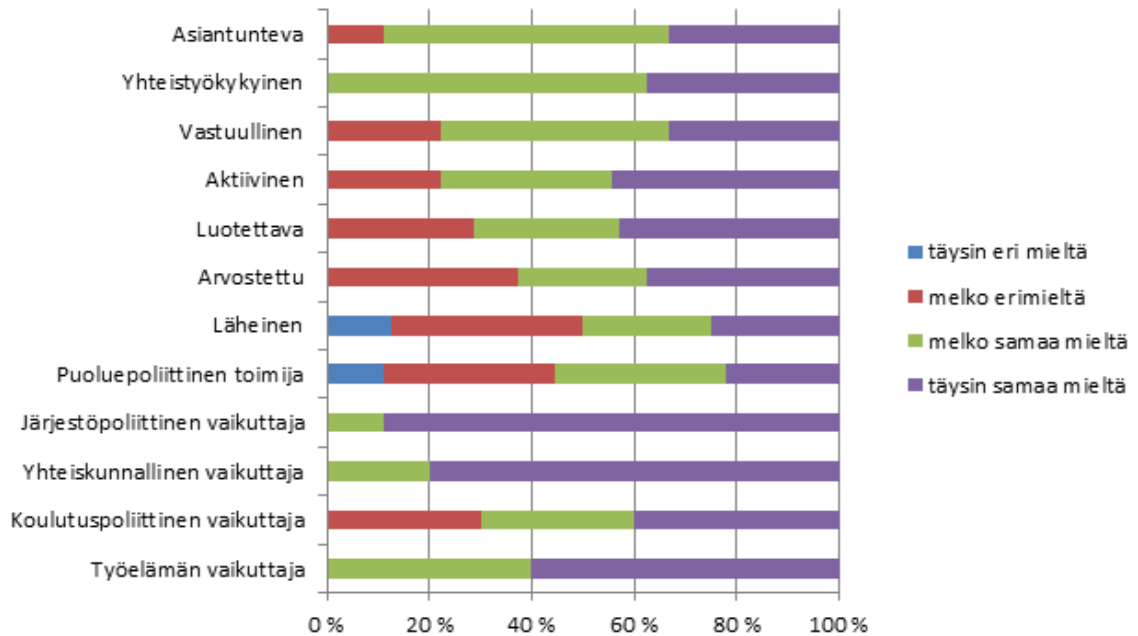
2.13 Millaiseksi koet uuden keskusjärjestön?

Vastaajat olivat yksimielisiä (100 %) siitä, että uusi keskusjärjestö on työelämän vaikuttaja, yhteiskunnallinen vaikuttaja, järjestöpoliittinen vaikuttaja ja yhteistyökykyinen. Lähes kaikki vastaajat (88 %) pitävät sitä asiantuntevana. Enemmistö vastaajista kokee uuden keskusjärjestön myös olevan:

- Vastuullinen (78 %)
- Aktiivinen (78 %)
- Luotettava (71,4 %)
- Koulutuspoliittinen vaikuttaja (70 %)
- Puoluepoliittinen toimija (55 %).

Esitettyihin prosenttilukuihin sisältyvät ainoastaan mielipiteensä ilmoittaneet vastaajat. Prosenttiluvuissa on mukana melko tai täysin samaa mieltä olevat vastaukset.

Kaavio 16. Vastaajat kokevat uuden keskusjärjestön olevan.

3 Johtopäätökset

Poliittisten päättäjien mielestä Ay-liikkeen pitää uudistua. Yhtenä keinona tähän on muun muassa keskusjärjestöjen ja liittojen tehtävien jakautuminen ja tarkentaminen. Ay – liikkeen uudistumisessa täytyy ottaa myös huomioon yksilölliset jäsenpalvelut ja jäsenmaksun pitää olla kilpailukykyinen.

Poliittiset päättäjät pitävät järjestäytymistä tärkeänä ja näkevätkin, että liittoon kuulutaan enemmän ammatillisista, kuin muista syistä. Ammatillinen identiteetti tukee liiton sisäistä yhtenäisyyttä. Tämän vuoksi he kokevatkin, että ammatillinen työ on tärkeä osa liiton työtä ja päätöksen teossa pitää olla mukana kattavasti eri ammattien edustajia.

Päätöksenteosta poliittiset päättäjät näkevät, että eri ammattien edustajien pitää olla mukana myös työehtosopimusneuvotteluissa, niin yksityisellä kuin julkisella sektorilla. Liittoja ei pidä vähentää tai fuusioda, mikäli se yksipuolistaa mukana olevien ammattien edustuksen liian suppeaksi. Nollasopimuksilla ei tulla rakentamaan tulevaisuutta ja yksinyrittäjät voivat olla mukana ay-liikkeessä.

Pienillä edustavilla liitoilla on paikkansa työmarkkinakentässä, sillä enemmistö vastaajista ei usko isojen liittojen olevan tasapuolisia eri aloja kohtaan.

Enemmistö poliittisista päättäjistä kannattaa paikallisen sopimisen lisäämistä, mutta vain sillä ehdolla, että sitä saadaan tasapuolisemmaksi. Paikallista sopimista on lisätty viime vuosina, mutta valitettavasti hyvä asia on vesittynyt luottamuksen puutteen takia. Paikallisen sopimisen pitää olla tasavertaisempaa.

Nykyistä keskusjärjestömallia kannatetaan eniten. Uusi keskusjärjestö koetaan etäiseksi ja myös osittain poliittiseksi. Uutta keskusjärjestöä pidetään yhteistyökykyisenä työelämän vaikuttajana, joka pitää sisällään niin yhteiskuntapoliittisen, kuin järjestöpoliittisenkin elementin, uutta keskusjärjestöä pidetään lähtökohtaisesti tärkeänä yhteiskunnallisena vaikuttajana. Nykyisistä keskusjärjestöistä STTK:ta pidetään eniten uudistuneimpana.